OKRESNÝ ÚRAD DETVA
odbor krízového riadenia
J. G. Tajovského 1462/9, 962 12 Detva

Výpis z dokumentu

„Analýza územia okresu Detva z hľadiska možných mimoriadnych udalostí“

Detva
2026

OBSAH

A. Charakteristika územia: 4

a) geografická charakteristika územia 4

b) demografická charakteristika územia 4

c) hospodárska charakteristika územia 4

B. Možné riziká vzniku mimoriadnych udalostí 5

B.1. Ohrozenie mimoriadnymi javmi poveternostného a klimatického charakteru 5

a) vietor (víchrice) 5

b) teplotné extrémy (horúčavy, mrazy) 5

c) búrky a prívalové dažde (krupobitie) 5

d) inverzia 6

e) hmly 6

f) snehové kalamity 6

g) námrazy a poľadovice 6

B.2. Oblasti možného ohrozenia svahovými deformáciami a seizmickou činnosťou 7

a) svahové deformácie 7

b) seizmická činnosť 7

B.3. Oblasti možného ohrozenia povodňami, oblasti možného ohrozenia v prípade porušenia vodnej stavby (vrátane odkalísk) 7

a) povodne 7

b) vodné stavby nachádzajúce sa na území hodnoteného okresu 7

B.4. Oblasti možného ohrozenia požiarmi a výbuchmi 9

a) lesné požiare 9

b) požiare a výbuchy vo výrobných podnikoch vyplývajúce z povahy ich činnosti 9

B.5. Oblasti možného ohrozenia všetkými druhmi dopravy 9

a) cestná doprava (nebezpečné a rizikové úseky cestných komunikácii) 9

b) železničná preprava (nebezpečné a rizikové úseky železničných tratí) 9

c) letecká doprava 10

d) nehody lanových dráh 10

e) nehody lodnej dopravy 10

f) nehody produktovodov, plynovodov, prečerpávacích staníc a pod. 10

B.6. Oblasti možného ohrozenia únikom nebezpečnej látky vyplývajúce z charakteristiky nebezpečných látok 10

a) jadrové zariadenia 10

b) stacionárne zdroje nebezpečných látok 10

c) preprava nebezpečných látok 11

B.7. Oblasti možného ohrozenia vznikom chorôb a epidémií 11

a) ochorenia ľudí (riziko vzniku ochorení a epidémií) 11

b) ochorenie zvierat (identifikácia fariem, kde môže dôjsť k masívnemu ochoreniu zvierat) 12
c) ochorenie rastlín, zamorenie škodcov – nevyžaduje sa. 12
B.8. Oblasti ohrozené inými druhmi mimoriadnych udalostí 12
a) oblasti ohrozené rizikami technogénneho charakteru 12
b) oblasti ohrozené rizikami sociogénneho charakteru 13
c) oblasti ohrozené rizikami environmentálneho charakteru 13
d) oblasti ohrozené možnou kumuláciou rôznych druhov mimoriadnych udalostí ... 13

A. Charakteristika územia:

a) geografická charakteristika územia

Územie okresu má veľmi členitý terén. V severnej časti ho tvorí pohorie Poľana v katastrálnom území Hriňová s nadmorskou výškou 1 458 m n. m. Vo východnej časti územie zasahuje do Sihlianskej planiny, v južnej časti do pohoria Ostrožky, na juhovýchode do Krupinskej planiny, na juhozápade do pohoria Javorie. Na západnej strane okresu je súčasťou Zvolenskej kotliny, na severozápadnej strane ho tvorí Detvianska kotlina.

Hlavným tokom na území okresu Detva je rieka Slatina, ktorá na ňom aj pramení. Má dĺžku 58,960 km a vlieva sa do nej prevažná časť vodných tokov miestneho významu. Rieka Slatina z územia okresu odteká západným smerom a vo Zvolene sa vlieva do Hrona. Prevažná väčšina územia spadá do povodia rieky Slatina až na južnú a juhovýchodnú časť územia – obcí Stará Huta, Horný Tisovník, Podkriváň a Látky, ktoré sú súčasťou povodia rieky Ipeľ. Severné svahy pohoria Poľany odvodňuje vodný tok Hučava. Územie okresu je značne zalesnené a lesy tvoria asi 47% plochy. Sú to lesy so zmiešanými listnatými a ihličnatými drevinami.

Okres Detva susedí na západe s okresom Zvolen, na východe s okresom Lučenec a Poltár, na severovýchode s okresom Brezno a na juhu s okresom Veľký Krtíš. Okres Detva tvorí 13 obcí a 2 mestá a jeho rozloha je 449,22 km².

b) demografická charakteristika územia

Počet obyvateľov v okrese Detva je 30 391. Obyvateľstvo podľa pohlavia tvorí 14 901 mužov a 15 490 žien.

c) hospodárska charakteristika územia

Z hľadiska ekonomickej štruktúry je okres priemyselno-poľnohospodársky, pričom priemyselný potenciál sa radí na popredné miesta v rámci regiónu. Prevládajú závody strojárske, stavebnej výroby, potravinárske. Časť hospodárstva okresu prezentujú podniky poľnohospodárskej výroby.

B. Možné riziká vzniku mimoriadnych udalostí

Prevažná časť územia okresu Detva geograficky patrí do Zvolenskej kotliny. Najnižšia časť kotliny patrí do teplej, vyššia pahorkatinná časť do mierne teplej klimatickej oblasti. Hlavným klimatickým znakom Zvolenskej kotliny je malá veternosť s prevládajúcim severným, v dolnej časti kotliny východným až západným smerom vetra. Typická je menlivosť všetkých klimatických prvkov od centra kotliny smerom k horskej obrube a väčšie ročné amplitúdy teplôt oproti kotlinám západného Slovenska vplyvom chladných zím. Priemerné januárové teploty sa pohybujú od -4 °C do -5 °C, júlové 17 °C až 18,8 °C. Ročne tu spadne priemerne 670 - 850 mm zrážok. Kotlina má v pahorkatinných častiach 60 - 80 dní so snehovou pokrývkou.

Na rozptyl znečisťujúcich látok v ovzduší vplývajú najmä nasledovné meteorologické charakteristiky:

- *prevládajúce prúdenie vzduchu* – účinkom ktorého je najväčšia častosť znečistenia ovzdušia v najpočetnejších smeroch vetra vanúceho od zdroja emisií,
- *bezvetrie až veľmi slabá veternosť* – pri týchto situáciách dochádza k spádu škodlivín v najbližšom okolí zdroja emisií a tým k najväčšej intenzite znečistenia ovzdušia,
- *inverzná vrstva ovzdušia* – je obmedzujúcou vzduchovou vrstvou pre turbulentnú výmenu vzduchu a tým aj pre rozptyl škodlivín v ovzduší,
- *hmla* – pri jej výskyte dochádza ku kumulácii škodlivín v ovzduší a k prejavom ich chemizmu pri mokrej depozícii.

B.1. Ohrozenie mimoriadnymi javmi poveternostného a klimatického charakteru

a) vietor (víchrice)

Výsledné prúdenie vzduchu, čo do smeru a rýchlosti, je dané súhrnným pôsobením tlakových rozdielov nad širšou oblasťou (barická zložka), deformujúcimi vplyvmi spôsobenými orografiou a vplyvmi vyvolanými expozíciou terénu (termická zložka).

Prevládajúce prúdenie vzduchu (20 %) v oblasti Detvy je zo severozápadného smeru. Podružné maximum (okolo 15 %) je z východného smeru. Cez deň prevláda prúdenie vzduchu s priemernými rýchlosťami vetra cca 1 až 3 m/s. Vo večernej až rannej dobe dochádza často k utíšeniu vetra alebo k slabému prúdeniu vzduchu, s priemernými rýchlosťami cca 1 až 2 m/s. V oblasti Detvy je až okolo 30 % situácií s bezvetrím až veľmi slabým prúdením vzduchu s priemernými rýchlosťami vetra do 1 m/s. Pri väčšine týchto slabo veterných situácií a najmä vo večernej až rannej dobe je rozptyl ovzdušných prímesí nepatrný, resp. dochádza k ich pozvoľnému zanášaniu do kotlinového priestoru.

b) teplotné extrémy (horúčavy, mrazy)

Teplota vzduchu patrí medzi najvýznamnejšie klimatické charakteristiky a je jedným z určujúcich činiteľov pre celkový ráz krajiny. Teplotné pomery miesta alebo oblasti ovplyvňuje v prvom rade zemepisná poloha, nadmorská výška a orografické pomery. Teplotný režim jednotlivých lokalít bližšie vystihuje aj počet tzv. charakteristických dní určených podľa minimálnej a maximálnej teploty vzduchu.

c) búrky a prívalové dažde (krupobitie)

Búrka je poveternostný jav, ktorý je pre danú oblasť extrémnym typom počasia a vyskytuje sa prevažne na výrazne ohraničenej a relatívne malej ploche územia. Búrky sú

spravidla sprevádzané výdatnými a intenzívnymi atmosférickými zrážkami, niekedy aj vo forme krúp, a nárazovým vetrom. Sprievodným znakom búrok sú aj blesky a hromobitie.

Prívalový dážď je dážď s veľkou intenzitou, prevažne s krátkym trvaním a pomerne malým plošným rozsahom. Spôsobuje prudké rozvodnenie malých vodných tokov a značné zaťaženie kanalizačných sietí.

d) inverzia

Teplotné inverzie sa vyskytujú v priebehu celého roka, v letných mesiacoch sú to tzv. nočné inverzie zo stekania studeného vzduchu do dolín, keď potom minimálne teploty v dolinách sú značne nižšie ako na svahoch. V chladnom polroku a najmä v zime sa častejšie zaznamenávajú celodenné inverzie. K nepriaznivým podmienkam pre rozptyl škodlivín v ovzduší dochádza najmä za dlhšieho trvania inverznej vrstvy o väčšej hrúbke cca. 400 – 500 m. Inverzie sa vytvárajú najmä v jesennom a zimnom období.

Inverzie nepriaznivo ovplyvňujú rozptyl ovzdušných škodlivín v údolných oblastiach okresu Detva. Vo vyšších oblastiach sú postupne priaznivejšie rozptylové podmienky v dôsledku nižšieho výskytu inverzií a vyššej veternosti.

Z hľadiska zaťaženia územia okresu Detva inverziami patria jeho nížinné oblasti k silne až priemerne inverzným plochám, vyššie položené oblasti k mierne až málo inverzným plochám.

e) hmly

V oblasti okresu Detva sa vytvárajú najmä radiačné hmly vplyvom ochladenia prízemných vrstiev ovzdušia nočným vyžarovaním tepla a stekania chladnejšieho a vlhšieho vzduchu z vyššie položených oblastí do dolín. Tieto hmly, pri ktorých je obmedzený rozptyl škodlivín v ovzduší, sa vytvárajú najmä v jesennom a zimnom období a rozrušované sú prevažne v priebehu dopoludnia.

f) snehové kalamity

Nebezpečenstvo snehových kalamít vzniká v zimnom období pri výraznejších snehových zrážkach spojených s vetrom, a tým dochádza k neprejazdnosti pozemných komunikácií.

g) námrazy a poľadovice

Poľadovica a námraza sa vyskytujú v zimnom období.

Námraza zrnitá je nepriehľadná drsná hmota, väčšinou bielo sfarbená, vznikajúca pri rýchlom zamŕzaní malých podchladených kvapiek vody. Najčastejšie vzniká pri teplotách od -2 °C do -10 °C a najviac sa vytvára na náveterných stranách predmetov. Pri väčšej hmotnosti môže spôsobiť škody na elektrických vedeniach príp. stromoch.

Námraza priesvitná je hladká kompaktná priesvitná usadenina, vznikajúca pomalým zmrznutím podchladených kvapiek hmly. Najčastejšie vzniká pri teplotách od 0 °C do -3 °C. Je veľmi priľnavá, ťažko odstrániteľná a odoláva aj silnému vetru.

Ľadovica je taktiež hladká, priehľadná kompaktná ľadová usadenina, ale na rozdiel od priesvitnej námrazy vzniká zamrznutím podchladených kvapiek dažďa alebo mrholenia.

Poľadovica je ľadová vrstva pokrývajúca povrch pôdy, prípadne predmetov, ktorá vzniká zmrznutím nepodchladených kvapiek dažďa alebo mrholenia.

B.2. Oblasti možného ohrozenia svahovými deformáciami a seizmickou činnosťou

a) svahové deformácie

Z hľadiska plošného zosuvu pôdy sú najčastejšie postihované pod dolované územia nachádzajúce sa v katastri obce V. H. Kalinka v miestnej časti Bánisko a v katastri mesta Hriňová, v lokalite Bystrô, kde boli v minulosti bane.

b) seizmická činnosť

Územie okresu Detva sa nachádza v oblasti, kde sú možne maximálne očakávané intenzity seizmických účinkov do 7MSK so slabými škodami na budovách.

B.3. Oblasti možného ohrozenia povodňami, oblasti možného ohrozenia v prípade porušenia vodnej stavby (vrátane odkalísk)

a) povodne

Pravdepodobnosť rozsiahlej povodne – záplavy na území okresu Detva a priľahlých obcí pri náhlom rozrušení hrádze vodnej stavby „Hriňová“. Týmto sú ohrozené mestá a obce alebo ich časti – Hriňová, Korytárky, Kriváň, Detva, Stožok, Vígľaš – Pstruša.

Ohrozené obce a okolie	**Počet ohrozených obyvateľov**
Horná Hriňová	120
Hriňová – stred (Murínka)	1485
Hriňová – sídlisko Bystrô	30
Korytárky	60
Kriváň	215
Detva	350
Stožok	25
Vígľaš	78
SPOLU	**2 363**

Ďalšia možnosť povodne je z vodnej nádrže „Skalisko“, kde pri okamžitom prerušení telesa hrádze, by vznikla prielomová vlna, ktorej výška v úseku do 500 m od telesa hrádze by dosiahla výšku asi 1,5 m a postupne by sa znižovala.

Nebezpečenstvo povodne hrozí aj pri dlhotrvajúcich dažďoch, prietrží mračien, pri topení snehu a ľadu v miestnych vodných tokoch a potokoch:

Rieka Slatina, Detviansky potok, Bystrý potok, Hradná, Dúbravský potok, Želobudský potok, Slanec, Tisovník, Starohutniansky potok, Krivánsky potok, Bzovský potok, ale aj iné miestne jarky a prítoky.

b) vodné stavby nachádzajúce sa na území hodnoteného okresu

<u>Vodná stavba Hriňová</u>

Prevádzkovaná vodná stavba HRIŇOVÁ je zaradená do „.I. kategórie" s celkovým objemom 7,277 mil. m^3 pri hladine 565,20 m n. m. Vznikla prehradením toku Slatina v jeho riečnom km 48,00 nad mestom Hriňová. Nádrž je vybudovaná ako vodárenská a slúži pre zásobovanie vodou oblastí Hriňová, Lučenec, Fiľakovo.

Prielomová vlna, ktorá vznikne na základe iniciálneho rozrušenia hrádze, postupne erozívnym účinnom vody hrádzu vodnej nádrže Hriňová deštruuje, pričom prietok nadobúda na mohutnosti a stúpa až k svojmu maximu - 700 $m^3.s^{-1}$. Kulminácia prietoku vytekajúceho prietržou nastáva v čase 1 hod. 45 min. po rozrušení hrádze. Otvor v hrádzi sa ďalej vyvíja až do času asi 4 hod, kedy dosiahne maximálne parametre.

Vlna z maximálnej hladiny v nádrži postupujúca údolím narastá, stúpajúca hladina postupne zatápa obývané časti mesta Hriňová priľahlé k toku. Kritické sú najmä kríženia toku s komunikáciami, spôsobujú nárast hladiny a následné preliatie mosta alebo násypu cestného telesa. V čase asi 30 min. po porušení hrádze dosiahne vlna z maximálnej prevádzkovej hladiny v nádrži obec Korytárky, asi v čase 50 minút dosiahne vlna obec Kriváň, približne v čase 1 hod. 20 min. sa priblíži k železničnej stanici Detva, v čase 1 hod. 40 min. po porušení hrádze dosiahne čelo vlny objekt „Slovnaftu“ v Stožku a 2 hod. po porušení hrádze dosiahne čelo vlny obec Vígľaš – Pstruša. Pri prielomovej vlne možno predpokladať preliatie a následné poškodenie až zničenie mostov na štátnej cesta č. II/526 v Hriňovej - malom Slanci a v Korytárkach. Poškodenie a zničenie ciest možno predpokladať aj v iných úsekoch mimo mostných konštrukcií. Možno predpokladať i podmáčanie, podomletie a poškodenie železničných tratí. V čase dobehu prielomovej vlny k nádrži Môťová (asi 4 hod. 30 min. po porušení hrádze) bude nádrž už pred vyprázdnená a začne sa znovu napĺňať prichádzajúcou vlnou. Prichádzajúci prietok je priebežne vypúšťaný podľa kapacity výpustných zariadení.

Územie priľahlé k toku Slatina pod hrádzou Môťová je zatápané v dvoch vlnách, najprv krátko pri urýchlenom pred vyprázdňovaní nádrže, neskôr pri prepúšťaní vlny nádržou. Predpokladá sa čiastočné poškodenie niektorých objektov vodnej stavby Môťová, pod vodným dielom poškodenie niektorých mostov, zatopenie niektorých miestnych komunikácií. Na rozdiel od najnepriaznivejšieho prípadu – vlny z max. prevádzkovej hladiny - sú účinky rozrušenia hrádze pri všetkých nižších alternatívach naplnenia nádrže Hriňová neporovnateľne priaznivejšie. Okrem objektov a zariadení samotnej vodnej stavby a úpravne vody ležiacej bezprostredne pod hrádzou, je najkritickejším miestom pod nádržou zástavba v meste, objekty mostov a komunikácií, ktoré by boli preliate a v niektorých prípadoch zničené, avšak iba v prípadoch počiatočného naplnenia nádrže na hladinu vyššiu, ako optimálne bezpečnú.

Za najnebezpečnejšie je teda pre vodnú stavbu porušenie telesa priehrady (hrádze) a vznik prielomovej vlny z maximálnej prevádzkovanej hladiny (počiatočné naplnenie nádrže na hladinu vyššiu, ako optimálne bezpečnú), ktorá spôsobí najviac škôd v bezprostrednej blízkosti a v povodí.

<u>V konkrétnejšom vyjadrení podľa výpočtu prielomovej vlny je to:</u>

- zaplavenie a zničenie zástavby miest a obcí
  (obce po Detvu zaplavené - zničené 10 - 40 %, Stožok zničené 70 %, ostatné zaplavené okrajovo 25 – 50 %, Zvolen miestne vybreženie),

- poškodenie železničných a cestných mostov a komunikácií
  (železničný most Vígľaš silné poškodenie trate, poškodené podomletím, cestné mosty mierne poškodené, poškodené podomletím pilierov – preliate až zničené, cestné komunikácie preliate až zničené),

- zaplavenie priemyselných objektov
  (zaplavené Hriňová - úpravňa vody, strojársky priemysel, mliekareň Koliba, MVE, píla Baťka, Detva – žel. stanica, závod SAD, Stožok - Slovnaft a. s., Vígľaš – sklad dreva),

- zasiahnutie a čiastočné poškodenie hrádze "VS Môťová",
  (hrádza čiastočne poškodená, vývar poškodený podomletím, elektráreň z časti zaplavená).

Pri všetkých nižších alternatívach naplnenia nádrže Hriňová sú účinky prielomovej vlny priaznivejšie.

B.4. Oblasti možného ohrozenia požiarmi a výbuchmi

a) lesné požiare

Príčinou požiaru je najčastejšie vypaľovanie suchej trávy a nedodržanie potrebných opatrené pri kladení ohňa. V okrese Detva je možnosť vzniku požiaroch najmä v lesných masívoch, Sihlianskej planiny, Poľany, Javoria, ale aj vo všetkých obciach a ich miestnych častiach, ktoré sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti súvislého lesného porastu.

b) požiare a výbuchy vo výrobných podnikoch vyplývajúce z povahy ich činnosti

Ďalšia možnosť vzniku požiaru je v objektoch skladujúcich horľaviny v pevnom i tekutom skupenstve ako sú:

- Hriňovské strojárne a. s., Hriňová,
- PPS Group, a. s., Detva,
- Slovnaft a. s., Terminál Stožok.

B.5. Oblasti možného ohrozenia všetkými druhmi dopravy

a) cestná doprava (nebezpečné a rizikové úseky cestných komunikácii)

Okresom prechádzajú medzinárodné cestné trasy, po ktorých sa prepravuje značné množstvo nebezpečných látok a pri možných cestných haváriách vzniká nebezpečenstvo ohrozenia obyvateľstva nachádzajúceho sa v oblasti 100 m po obidvoch stranách komunikácie.

Preprava nebezpečných látok sa uskutočňuje po cestách:

- I/16 (E 571) úsek Detva – Kriváň – Podkriváň,
- II/526 úsek Kriváň – Hriňová – Detvianska Huta – Látky – hranica okresu,
- R2 úsek Vígľaš Pstruša – Kriváň.

b) železničná preprava (nebezpečné a rizikové úseky železničných tratí)

V po železničnej trati č. 160 Zvolen – Detva – Kriváň – Lučenec – Košice sa uskutočňuje preprava nebezpečných látok v cisternách v obidvoch smeroch. Po tejto trati sa prepravuje aj jadrové palivo a jadrový odpad, pri dodržiavaní mimoriadnych opatrení.

Zoznam železničných priecestí v okrese Detva

NÁZOV DEFINIČNÉHO ÚSEKU	KM. POLOHA PRIECESTIA	TROLEJOVÉ VEDENIE	PRIECESTIE JE ZABEZPEČENÉ	TRIEDA POZEMNEJ KOMUNIKÁCIE	Č. POZEMNEJ KOMUNIKÁCIE
ŽST Lovinobaňa <==> ŽST Kriváň	9,751	Nie	Áno	C-II miestna komunikácia	
ŽST Kriváň <==> ŽST Stožok	10,312	Nie	Áno	C-III miestna komunikácia	
ŽST Kriváň <==> ŽST Stožok	11,903	Nie	Áno	C-III cesta III. triedy	2694
ŽST Kriváň <==> ŽST Stožok	12,961	Nie	Áno	C-IV účelová komunikácia	
ŽST Stožok	15,301	Nie	Áno	C-III cesta III. triedy	2692
ŽST Vígľaš	15,970	Nie	Áno	C-II miestna komunikácia	
výhybňa, z Pstruša <==> ŽST Vígľaš	16,516	Nie	Áno	C-IV účelová komunikácia	
výhybňa, z Pstruša <==> ŽST Vígľaš	17,936	Nie	Áno	C-II miestna komunikácia	

c) letecká doprava

Riziko vzniku leteckej nehody je na území celého okresu pomerne značné, pretože letecké koridory civilnej dopravy pokrývajú asi 90% územia. V leteckých koridoroch civilného letectva sa nachádzajú obce Vígľaš, Dúbravy, Slatinské Lazy, V. H. Kalinka, Stará Huta, Horný Tisovník (okrem časti Dolný Tisovník), Podkriváň, Kriváň, Klokoč, Stožok, Korytárky, časť katastra obce Detvianska Huta, časť katastra obce Látky a mesta Detva a Hriňová. Môže byť ohrozených približne 30 tisíc obyvateľov.

d) nehody lanových dráh

V okrese sa žiadne lanové dráhy nenachádzajú.

e) nehody lodnej dopravy

V okrese sa nenachádza žiadna lodná doprava.

f) nehody produktovodov, plynovodov, prečerpávacích staníc a pod.

V okrese sa nachádza produktovod smerujúci od Vígľaša cez Stožok – Detva časť Piešť – Kriváň – Podkriváň a smer na Hriňovú.

B.6. Oblasti možného ohrozenia únikom nebezpečnej látky vyplývajúce z charakteristiky nebezpečných látok

a) jadrové zariadenia

V okrese sa nenachádza žiadne jadrové zariadenie.

b) stacionárne zdroje nebezpečných látok

Podnik	Kategória	Obec	Druh vybranej NL	polomer priestoru ohrozenia (m)
Slovnaft BA a. s. Terminál Stožok, Produktovod PS-25	**B**	Stožok	Benzín a nafta	**223 m**
Zväz pre skladovanie zásob a. s., Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava	**B**	Stožok	Benzín a nafta	

Druh rizika	Ohrozovateľ	Rozsah ohrozenia	Predpokladaný počet ohrozených osôb
Benzín a nafta	Slovnaft BA a. s. Terminál Stožok, Produktovod PS-25	223 m	400 osôb
	Zväz pre skladovanie zásob a. s., Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava		
Amoniak	Zimný štadión v Detve	104 m	11 zamestnancov + 1400 osôb v prípade športových a kultúrnych podujatí
Amoniak	Koliba, a. s. Krivec I. Hriňová	120 m	20 zamestnancov

c) preprava nebezpečných látok

Cestná doprava

Vstupná hranica do okresu Detva začína vo Vígľaši, cez ktorý prechádza medzinárodná cesta 1/16, ktorá pokračuje cez obce: Stožok – Detva, Kriváň – Podkriváň. Dĺžka uvedenej cesty je 18 km a rýchlostná cesta R2 Vígľaš – Pstruša – Kriváň, ktoré dĺžka je 10 km. Uvedenými cestami sa prepravujú nebezpečné látky. Nebezpečenstvo predovšetkým spočíva pri havarovaní nákladného vozidla, z ktorého môžu nebezpečné látky unikať. Odbor krízového riadenia OU Detva však nemá žiadne poznatky o preprave a prevoze nebezpečných látok cez uvedené územie. Predpokladaná rozloha zasiahnutého územia sa odhaduje do 100m, kde prejavia účinky nebezpečnej látky horizontálne a vertikálne. Nad 100 m sa predpokladá zóna prijateľnosti. Avšak odbor krízového riadenia OU Detva odporúča zvýšiť ochrannú zónu až nad 200 m, vychádzajúc z toho, že každá nebezpečná látka má inú špecifickosť a ich následky majú rôzny charakter prejavenia. Prejav nebezpečnej látky do značnej miery ovplyvňuje klimatická situácia. Nová rýchlostná cesta R2, ktorej momentálny úsek medzi obcami Vígľaš – Pstruša – Kriváň, po ktorej sa prepravujú nebezpečné látky, nepredstavuje akútnu hrozbu pre civilné obyvateľstvo.

Železničná doprava

Vstupná hranica do okresu začína vo Vígľaši, cez ktorý prechádza železničná trať č. 160 následne pokračuje cez obce Stožok – Detva – Kriváň – Podkriváň. Dĺžka trate je cca 15,3 km. Cez uvedenú trať sa prepravuje zo Zvolena cez okres Detva vyhasnuté jadrové palivo za prísnych bezpečnostných opatrení. Zo Slovnaftu Bratislava, a. s. Terminál Stožok sa prepravuje v obidvoch smeroch nafta, benzín.

B.7. Oblasti možného ohrozenia vznikom chorôb a epidémií

a) ochorenia ľudí (riziko vzniku ochorení a epidémií)

Vznik chorôb v okrese je variabilný. Jednak sa môžu vírusy, ktoré spôsobujú vznik chorôb šíriť vzduchom, medziľudským dotykom alebo prenosom zo zvieraťa na človeka. Najpravdepodobnejší vznik možných ochorení sa predpokladá v školských a sociálnych zariadeniach. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Zvolene, oddelenie epidemiológie monitoruje výskyt prenosných ochorení a vykonávajú epidemiologický dohľad v rámci svojej územnej pôsobnosti prostredníctvom hlásení prenosných ochorení alebo podozrení na prenosné ochorenie, ktoré sú vykonané poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti.

Vplyv na vznik a šírenie chorôb do značnej miere ovplyvňujú aj povodne. Pri náhlej povodni môže dôjsť ku kontaminácii spodných vôd. Ide predovšetkým o územie, cez ktoré preteká rieka Slatina, ale nemožno vylúčiť vznik bleskovej povodni s enormnými zrážkami. Jednou z ďalších príčin možnosti rozmachu chorôb je rozrušenie vodnej stavby Hriňová. Jej deštrukcia môže mať za následky úhyn zvierat, kontaminácia studní, potravín.

Uvedené aspekty by mali za následok vznik a šírenie vírusových ochorení.

Epidemiologická charakteristika okresu (výskyt):

- Alimentárne infekcie,
- Vírusové hepatitídy,
- Nákazy preventabilné očkovaním,
- Respiračné nákazy,
- Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou,
- Nákazy kože a slizníc,
- Iné infekcie – nezaradené (napr. prenášané pohlavným stykom).

b) ochorenie zvierat (identifikácia fariem, kde môže dôjsť k masívnemu ochoreniu zvierat)

V okrese sa nachádzajú najmä tieto farmy, ktoré chovajú hovädzí dobytok, ošípané, ovce a hydina s počtov všetkých zvierat od 50 kusov:

Názov farmy	Obec	Druh
M - trade - Ag s. r. o. Farma Piešť	Detva	hovädzí dobytok a ovce
Horné Stavanisko	Detva	ovce
Miroslav Sekereš	Detva	hovädzí dobytok a ošípané
Studienec	Detva	ovce
Odchovňa teliat Detva	Detva	hovädzí dobytok
Detva	Detva	hovädzí dobytok
Detvianska Huta	Detvianska Huta	ovce
ZVAROV DVOR	Dúbravy	ovce
Dúbravy	Dúbravy	hovädzí dobytok
Odchovňa teliat Želobudza	Dúbravy	hovädzí dobytok
Želobudza	Dúbravy	hovädzí dobytok
AGRONOS s.r.o.	Horný Tisovník	hovädzí dobytok a ošípané
Pavel Bartoš	Horný Tisovník	hovädzí dobytok
Svojpomocné družstvo JH roľníkov	Hriňová	hovädzí dobytok
Miroslav Mitter	Korytárky	hovädzí dobytok, ošípané a ovce
AGROSPOL Kalinovo, s.r.o. - Mláky	Korytárky	ovce
Kriváň	Kriváň	hovädzí dobytok
RD Látky	Látky	hovädzí dobytok a ovce
RD Látky - Polianky	Látky	ovce
RD Látky - ČECHÁNKY	Látky	hovädzí dobytok
RD Látky - Táňovo	Látky	ovce
Ivana Bačová	Slatinské Lazy	ošípané, ovce a hydina
agriculture, s.r.o.	Stará Huta	hovädzí dobytok
Palakovo - Pstruša	Vígľaš	ovce
Jozef Húšťava	Vígľaš	hovädzí dobytok
EKO - družstvo Kalinka	V. H. Kalinka	ovce

c) ochorenie rastlín, zamorenie škodcov – nevyžaduje sa.

B.8. Oblasti ohrozené inými druhmi mimoriadnych udalostí

a) oblasti ohrozené rizikami technogénneho charakteru

Elektrická energia

Územie okresu získava predovšetkým elektrickú energiu z prevodnej transformačnej stanice Lieskovec nachádzajúca sa v okrese Zvolen, ktorá vedie vedenie po linke č. 345 a č. 346 do Detva ZŤS. Z tejto linky sú realizované odbočné vedenia k jednotlivým trafostaniciam na území okresu Detva. V prípade poruchy na transformačnej stanici v Lieskovci hrozí vypadnutie elektrickej energie v celom okrese Detva.

Telekomunikačné siete

Územím prebiehajú viaceré diaľkové káble. Optický diaľkový kábel je vybudovaný pozdĺž železničnej trate Košice – Zvolen. Ďalší optický diaľkový kábel sa od predchádzajúceho odpája pri železničnej stanici Detva a prebieha severným smerom križovaním cesty I/16 a ďalej pozdĺž Detvianskeho potoka a pozdĺž cestnej komunikácie Detva – Dúbravy smerom do Dúbrav. Vybudovaná je sieť vysielacích staníc rádio

komunikácií s pokrytím územia signálom mobilných operátorov pôsobiacich na Slovenskom trhu.

b) oblasti ohrozené rizikami sociogénneho charakteru

Z hľadiska významovosti môže byť územie do istej miery ohrozené terorizmom.

Cieľom teroristov môže byť atakovanie:

a) oblasti, v ktorých sa nachádza väčšie množstvo obyvateľstva (verejné priestranstvá, školy, kultúrne podujatia/centrá, obchodné centrá, a pod.),
b) oblasti kritickej (obrannej infraštruktúry) – železničná trať č. 160, cesta 1/16, rýchlostná cesta R2, telekomunikačné siete, elektrická energia, energetické rozvodné siete,
c) objekty s osobitnou dôležitosťou – Vodná stavba Hriňová, Terminál Slovnaft Stožok.

c) oblasti ohrozené rizikami environmentálneho charakteru

V okrese sa nachádzajú dva objekty a 2 skládky, ktoré negatívne pôsobia na environmentálne prostredie.

- PPS Group Detva a. s. a Hriňovské strojárne sú zaradené do B registra, ktoré svojou činnosťou znečisťujú pôdu, vodu, ovzdušie,
- Skládka Hriňová Fangová, zaradená do A registra,
- Skládka Látky za roľníckym družstvom, zaradená do A registra.

d) oblasti ohrozené možnou kumuláciou rôznych druhov mimoriadnych udalostí

Podľa výpočtu prielomovej vlny v prípade rozrušenia hrádzí vodných stavieb nie je predpoklad kumulácie následkov mimoriadnych udalostí s únikom NL zo stacionárnych zdrojov a pri preprave po komunikáciách.

<u>Možnosti ohrozenia následkom výpadku energií pri MU</u>
Druhotné následky havárií energetických zdrojov, predovšetkým zastavenia dodávky plynu a elektrickej energie, by postihlo hlavne potravinárske objekty.

Vypracoval: Ing. Peter Fekiač v. r.
Dňa 11. 02. 2026